

Тези доповідей

**Міжнародної науково-практичної
конференції**

**«КАРПАТСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ
З ПРОБЛЕМ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ»**

**«CARPATHIAN ENVIRONMENTAL
CONFERENCE» – СЕС-2011**

15-18 травня 2011 р.

Мукачево-Ужгород

ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ШКІЛЬНОЇ ХІМІЧНОЇ ОСВІТИ В ПЕДАГОГІЧНІЙ СПАДЦІНІ О.І. АСТАХОВА

Луцьо С.А., Староста В.І.
Ужгородський національний університет, м. Ужгород

В наш час проблеми екологічної освіти, культури, виховання виносяться чи не на одне з найголовніших питань при організації навчальної діяльності вчителів-педагогів різних галузей науки. Сучасна шкільна хімічна освіта – є одним з таких прикладів, де питання екологічної освіти торкаються чи не кожної частини курсу хімії. Адже розвиток хімічної промисловості, народного господарства та багатьох інших видів людської діяльності безпосередньо зв'язаний не тільки з досягненнями сучасної хімії, а й з проблемами їх екологізації.

Чималий внесок в розвиток шкільної хімічної освіти був зроблений О.І. Астаховим (1906-1989 р.ж.), д.х.н., професором, завідувачем кафедри загальної хімії Київського політехнічного інституту. Педагогічна спадщина О.І. Астахова нараховує понад 200 наукових публікацій, в тому числі близько 50 підручників і навчальних посібників із загальної та неорганічної хімії (серед яких підручники для вищої і середньої школи, статті научно-методичного характеру по історії хімії, проблемам вищої школи).

В своїх працях педагог торкається багатьох екологічних проблем. Зокрема, в питаннях загальної дидактики [8], висвітлюючи принцип виховуючого навчання, автор в одній з частин морального виховання вбачає навчання, автатор в одній з частин морального виховання учнів. При вивчені питання «охорона природи» природоохоронне виховання учнів. При вивчені питання «охорона природи» педагог пропонує певні завдання природоохоронної освіти в шкільному курсі хімії та деякі методичні рекомендації з ознайомлення з проблемами охорони навколошнього середовища в навчальному процесі.

Слід також виділити роботи О.І. Астахова, присвячені практичним роботам [2,4,7], в яких досить детально, в окремих розділах, висвітлено не тільки проблеми переробки деяких видів природної органічної сировини (нафти,

International Scientific Applied Conference „Carpathian environmental conference” – CEC-
2011, Mukachevo-Uzhhorod, Ukraine, May 15-18, 2011.

Міжнародна науково-практична конференція "Карпатська конференція з проблемою
охорони довкілля" Мукачево-Ужгород, Україна, 15-18 травня 2011р.
кам'яного вугілля, тощо), а й зображені детальний опис та схеми агрехімічного
аналізу та аналізу продуктів сільськогосподарського виробництва (комплексний
аналіз групту, мінеральних добрив, продуктів харчування, аналіз повітря та
пітної води).

В шкільному хімічному підручнику [2], автор неабияку роль приділяє саме екологічним проблемам переробки відходів сільськогосподарського виробництва, промисловості, використовуючи схеми не тільки їх походження, а й описує їх можливе подальше використання. А в методиці викладання хімії в школі [1,2], в темі «Вода, її кругообіг та використання людиною», крім хімічних властивостей та використання води дає детальний опис схеми її очистки та опис спеціальних водоочисних станцій.

Екологічні аспекти шкільної хімічної освіти мають місце і в працях Астахова О.І. з неорганічної хімії [6], де висвітлено цікаві дослідження природи братів-галогенів, їх хімічне зображення роботи на користь людству, а також в деяких демонстраційних спробах з синтетичними полімерами [3], та в хімічній стеноографії [5].

Таким чином, проведене дослідження праць О.І. Астахова вказує на доцільність поряд з викладанням шкільнного курсу хімії, наданню певного напрямку використання екологічного виховання та дослідження екологічних проблем людства.

- Література
1. Астахов О.І. Методика викладання хімії. Посібник для учительських інститутів. – К.: Рад. шк., 1953. – 252 с.
  2. Астахов О.І., Раскін С.Я., Русько О.М. Хімія. Підручник для VII – VIII класів. Вид. 2-ге. – К.: Рад. шк., 1961. – 233 с.
  3. Астахов О.І., Севрюк Т.П. Методика вивчення на уроках хімії синтетичних полімерів. Демонстрація та практичні спроби. – К.: Рад. шк., 1963. – 84 с.
  4. Астахов О.І., Драгуский Ю.А., Дробоцький А.С., Сомін Л.Ю. Позакласні практичні заняття з хімії. – К.: Рад. шк., 1966. – 139 с.
  5. Астахов О.І. Хімічна стеноографія. – К.: Рад. шк., 1966. – 50 с.
  6. Астахов О.І. Г'ять братів-галогенів. – К.: Рад. шк., 1971. – 48 с.
  7. Астахов О.І. Цікаві роботи з хімії. – К.: Рад. шк., 1980. – 77 с.
  8. Астахов О.І., Чайченко Н.Н. Дидактичні основи навчання хімії. – К.: Рад. шк., 1984. – 128 с.

International Scientific Applied Conference „Carpathian environmental conference” – CEC-
2011, Mukachevo-Uzhhorod, Ukraine, May 15-18, 2011.